

Levensbeschouwelijke identiteit Mariaschool Hoorn

Onderstaand verslag geeft weer op welke wijze de identiteit van de Mariaschool nu een plaats heeft binnen ons onderwijs.

Er wordt verslag gedaan van de activiteiten, die horen bij onze identiteit, maar ook wordt er aangegeven op welke punten wij ons kunnen ontwikkelen, waardoor wij ons als school kunnen profileren.

Ontwikkelen

Mariaschool Hoorn is een rooms-katholieke school. De levensbeschouwelijke activiteiten, hier op school komen voort uit de katholieke levensovertuiging. Omdat er in de huidige samenleving diverse religies naast elkaar leven, laten wij de kinderen ook kennismaken met andere overtuigingen. Dit is terug te zien in de lessen, die worden gegeven vanuit de methode 'Hemel en Aarde'. Hierin wordt thematisch gewerkt. Binnen deze thema's is ruimte om andere overtuigingen te ontdekken en het hier met elkaar over te hebben. Bij ieder thema hoort een creatieve verwerking, die afwisselend door de verschillende groepen worden gemaakt. Deze kunstwerken worden in de school tentoon gesteld.

Behalve de lessen vanuit de methode worden er ook Bijbelverhalen verteld. Er is een doorgaande lijn van verhalen ontwikkeld van de kleuters tot en met groep 8. De verhalen die verteld worden sluiten goed aan bij onderwerpen van de Kanjertraining en Grip op de groep, waarmee op school wordt gewerkt.

In de schoolgids is onderstaand stuk betreffende de catecheselessen terug te vinden:

Aan de hand van (bijbel)verhalen leren we uw kind het begrip medemenselijkheid. Dit verrijkt en verdiept. Mede door de catechese willen wij uw kind de waarde en de zin van het leven laten zien en ervaren, zodat hij of zij ook op een waardevolle wijze zelf "zin" heeft in het leven. We gebruiken hiervoor de methode Hemel en Aarde.

Ieder jaar vindt er een gezamenlijke Paas,- en Kerstviering plaats. Hierin wordt stil gestaan bij de betekenis van het feest dat we vieren. De vieringen worden grotendeels ingevuld door de kinderen. Hiermee bereiken wij dat zij de viering een betekenisvolle activiteit wordt.

Uit gesprekken is gebleken dat **leerkrachten** met een **religieuze achtergrond** meer catecheselessen geven dan de leerkrachten zonder religieuze achtergrond en dat zij de lessen meer uitdiepen, omdat ze andere kennis hebben.

Voor het team ligt er een mooie kans om ontwikkeling door te maken. Dit hebben wij gedaan door eisen te stellen aan de lessen levensbeschouwelijke vorming. De lessen uit de methode worden gegeven, maar daarnaast worden er ook Bijbelverhalen verteld.

Niet alle teamleden hebben een religieuze achtergrond. Daarom zijn er naslagwerken aangeschaft om iedereen te kunnen voorzien van achtergrondinformatie.

Het is goed eisen te stellen aan de levensbeschouwelijke identiteit van de (nieuwe) leerkrachten, zodat deze aansluit bij de identiteit van de school.

Uit de **ouderenquête** is gebleken dat de identiteit van de Mariaschool voor de meeste ouders niet de hoofdreden is om hun kind op deze school te plaatsen. Ook blijkt hieruit dat niet altijd duidelijk

wordt op welke wijze wij onze **identiteit** uitstralen. Ouders zien dat wij vieringen houden, maar de religieuze visie omtrent gedrag, catecheselessen en onze visie op opvoeding en onderwijs worden niet gerelateerd aan de rooms-katholieke identiteit. De ouders geven in de enquête aan het wel belangrijk te vinden dat de school tijd investeert in de levensbeschouwelijke vorming van hun kind/kinderen. Hierin zijn nog stappen te maken.

In het nieuwe identiteitsplan staat duidelijk beschreven op welke wijze de leerkrachten de identiteit van de Mariaschool zullen weerspiegelen en zijn doelen opgesteld voor leerlingen en leerkrachten. Wanneer dit plan klaar is, zal dit op onze website in te zien zijn.

Verwonderen

Het voeren van **filosofische gesprekken** met kinderen is een onderdeel van de lespraktijk, die landelijk vaker op de agenda komt te staan. Vanuit de opleiding worden beginnende leerkrachten hier al mee in aanraking gebracht. Het is zo dat zelfstandig denken en oordelen, een onderzoekende en open houding, het voeren van een gesprek en het respectvol omgaan met opvattingen van anderen, belangrijke vaardigheden zijn die mensen nu en in de toekomst nodig hebben. Het is dan ook goed hier met kinderen vroeg mee te starten.

In een Socratisch gesprek worden hoogbegaafde kinderen uitgedaagd tot verdieping en bezinning. Kinderen met een minder sterk redeneervermogen krijgen concrete handvatten aangereikt voor gestructureerd en systematisch denken. Filosofisch denken vergroot niet alleen het redeneervermogen van kinderen, maar kan ook een positieve uitwerking hebben op het gedrag en het **klassenklimaat** verbeteren. Filosofie inspireert en motiveert niet alleen, het heeft ook een positief effect op de taalvaardigheid.

In de lespraktijk kan bovenstaande zichtbaar worden door het inplannen van filosofische gesprekken, maar ook kunnen deze gesprekken spontaan ontstaan tijdens de reguliere lessen. Op de Mariaschool is het voeren van deze gesprekken nog een ondergeschoven kindje. Niet alle leerkrachten beschikken over de juiste vaardigheden om deze gesprekken te leiden en/of hebben dit niet hoog op de prioriteitenlijst staan.

Uit het schoolkeuze- en kwaliteitsonderzoek van de Mariaschool blijkt dat de ouders het niet altijd belangrijk vinden dat hun kind op **levensbeschouwelijk gebied** een eigen persoonlijkheid ontwikkelt. Echter, niet alle ouders hebben deze enquête ingevuld. Daarom is het moeilijk om hier een betrouwbare conclusie uit te trekken. Wel vinden zij het belangrijk dat hun kind wordt opgeleid tot een zelfstandig en kritisch denkend persoon. Tegelijkertijd geven zij in dit onderzoek wel aan dat zij het belangrijk vinden dat de school tijd investeert in levensbeschouwelijke vorming. Door te werken aan een zelfstandige en kritische houding leert het kind in de praktijk ook keuzes te maken, passende bij zijn of haar levensbeschouwelijke identiteit. Hier ligt een kans voor de leerkrachten welke nu nog onvoldoende benut wordt. Mede doordat het ontwikkelen van een eigen identiteit verbeterd kan worden, omdat hier in de lespraktijk nog weinig aandacht aan wordt besteedt.

Ontmoeten

Het ontmoeten van mensen, die anders denken dan wij kan een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Door te horen wat iemand anders vindt en denkt kunnen zij hun eigen identiteit ontwikkelen. Op de Mariaschool kan meer aandacht besteed worden aan het kennismaken met de samenleving, anders dan hoe wij dit van huis uit gewend zijn. Er zijn meer momenten mogelijk dat de kinderen (buiten de school) in contact komen met anders denkenden. Voorbeelden hiervan zijn excursies naar religieuze gebouwen anders dan de kerk, die zij vanuit school gewend zijn of het voeren van gesprekken met mensen uit een andere cultuur.

Tijdens de kerstviering, zoals deze nu is maken de kinderen kennis met de pastoor van de rooms-katholieke kerk in Hoorn. Andere personen ontmoeten zij tijdens de viering niet. De paasviering

wordt binnen de school gehouden. Hierbij ontmoeten de kinderen helemaal geen anderen. Er ligt een mooie kans om tijdens de vieringen de ontmoeting meer centraal te zetten. Tijdens de catecheselessen in de klas zou deze ontmoeting ook tot stand kunnen worden gebracht. Dit door bijvoorbeeld personen uit te nodigen met een andere overtuiging dan de rooms-katholieke en met deze personen in de gesprek te gaan.

De leerling populatie op de Mariaschool is erg 'wit'. Er zitten weinig kinderen met een allochtone achtergrond op school. In de klas komen de kinderen dan ook niet veel in aanraking met andere overtuigingen. In de klassen waar kinderen met een andere afkomst zitten wordt wel gesproken over hun geloofsovertuiging en de invulling daarvan. Op deze manier maken de kinderen kennis met andere geloven.

Buiten de school blijven de kinderen veelal in hun eigen kring van bekende personen. Hier vindt dan ook niet op regelmatige basis een uitwisseling van overtuigingen plaats.

Inspireren

Binnen onze school is een aantal leerkrachten actief in het uitdragen van hun geloofsovertuiging. Zo wordt er in vergaderingen en in gesprekken aan de koffietafel zo nu en dan verwezen naar een Bijbelvers of verhaal. Dit kan inspirerend werken, maar de achterliggende gedachte is niet altijd voor alle teamleden duidelijk. Deze collega's handelen duidelijk vanuit hun eigen christelijke identiteit. Dit kan inspirerend werken voor andere collega's. Tot op heden is dit bij ons op school niet het geval. In de klas komen kinderen met een andere geloofsovertuiging geregeld aan het woord om ons te voorzien van tekst en uitleg. Gebleken is dat dit de andere kinderen enthousiasmeert. Zij zijn leergierig en stellen veel vragen. Dit werkt inspirerend voor het vormen van een eigen persoonlijkheid op levensbeschouwelijk gebied.

Bronnen

Schoolgids RK Mariaschool Hoorn
Schoolkeuze , -en kwaliteitsonderzoek stichting Penta
'Schoolontwikkeling en identiteit' door KBO
Centrum voor onderwijsontwikkeling